

De hobby van: Japke Gerkema

Bij 'kantklossen' denkt iedereen direct aan de stad Brugge in België, maar dat verandert als je bij Japke Gerkema binnen geweest bent. Want dan wordt het Den Helder en dan pas Brugge, in die volgorde. Je komt werkelijk ogen tekort bij het zien van al die verfijnde kunstwerken. Hier woont iemand die engelengeduld moet hebben.

Een werkstuk snel af willen hebben lukt gewoon niet bij het kantklossen. 'Dat kost geduld', zegt Japke, maar het is ook zo dat mensen, die zeg maar rissig zijn, door het kantklossen juist leren geduld op te brengen. Als ik aan Japke vraag of ik ook kan leren kantklossen, hoeft zij niet lang na te denken. Iedereen kan het leren is haar overtuiging, want kantklossen is niet moeilijk. En er zijn goede mannelijke kantklossers, dus geen probleem als je het wilt leren.

Na één les heb je met de zo genoemde 'Linnenslag', al iets leuks gemaakt. Als voorbeeld laat zij een boekenlegger zien die haar kleinzoon heeft gemaakt. Een knap stukje werk. Op de kop af 20 jaar is Japke nu met haar hobby bezig; zij besteedt er zo'n 10 á 12 uur per week aan. Meestal in haar eentje maar op de dinsdagmorgen vind je in haar huiskamer ook een aantal 'kantklosvriendinnen' en wordt er niet alleen flink op los geklost, gezelligheid en het sociale contact ontbreken daar zeker niet bij.

Dan is Japke de juf.

Kantklossen is een hobby waar zij nooit genoeg van krijgt en die heel verslavend kan werken. En wat voor de computer geldt, gaat ook op voor het kantklossen: niet te lang achter elkaar want dat vraagt om nek- en polsproblemen. Als ik aan Japke vraag hoeveel werkstukken zij heeft gemaakt de afgelopen 20 jaar, moet ze diep nadenken. 'Ik denk', zegt ze, 'zo'n 150 of misschien zijn het er wel 200'.

'En houd je alles zelf of verkoop je ook wel eens wat', vraag ik haar. 'Soms geef ik', zegt Japke 'aan iemand iets cadeau waar ik van weet dat hij of zij het mooi vindt, maar verkopen doe ik nooit'.

Het mooiste stuk vind ze zelf, is een kleedje dat ze maakte voor een antiek dienblaadje.

En het is waar, als u het ziet (en dat mag best van Japke), zult u het met mij eens zijn: het is werkelijk prachtig. In dit 'kleedje' zitten bij elkaar zo'n **500 uren werk!!**

En omdat de hoogbejaarde en begaafde zuster Judith uit de kloostergemeenschap 'Withof' in Etten Leur het patroon maakte voor Japke, geeft dat nog eens extra waarde aan het pronkstuk.

'Om te kunnen kantklossen heb je volgens mij garen, spelden, klossen en een kussen nodig'.

'Op een schaar na en het portie **geduld** klopt dat', aldus Japke. Met behulp van 4 paar klossen kun je al iets maken.

Dat is echt het minimum aan setjes klossen die je nodig hebt. Een maximum is er eigenlijk niet aan het aantal te gebruiken klossen.

Voor sommige stukken zijn wel 400 á 500 paar klossen nodig. Daar heb je letterlijk en figuurlijk de handen vol aan, hoewel je altijd maar 4 klossen tegelijk in handen hebt.

Soms moet er 'achteruit' geklost worden.

Dat is te vergelijken met het uithalen van breiwerk. Want ja er bestaat mooi breiwerk en mooi kloswerk en dus moet er wel eens wat over gedaan worden.

Het liefste werkt zij met wit garen, maar alle kleuren van de regenboog zijn mogelijk. En dat je niet alleen moet denken aan kleedjes klossen, bewijst Japke door op haar tafel een scala aan gevarieerd werk uit te stallen.

Zoals een haarborstel, verfraaid met fijn kantwerk, engelenfiguurtjes, een prachtige sjaal, een handtasje voorzien van fraai kantkloswerk, enz. enz.

Zoals dat voor iedere hobby geldt, kun je van het kantklossen ook een dure hobby maken. Zo zijn er klossen van waaibomenhout te koop, maar ze zijn er ook van teak-, palissander- of rozenhout. Wat je maar wilt.

Ieder land heeft zo zijn eigen soort klossen. In een rekje naast de schoorsteen in haar kamer hangen heel wat verschillende soorten klossen als verzamelobject.

Het ronde kussen dat gebruikt wordt bij het klossen is heel goed zelf te maken, maar in hobbyzaken in b.v. Nieuweschans en Rotterdam zijn de meest mooie exemplaren te koop.

Op schilderijen van b.v. Rembrandt en Frans Hals zie je vaak schitterende voorbeelden van kantkloswerk.

Denkt u maar aan de prachtige kragen en versierde mouwen die te zien zijn op de portretten.

Dus kantklossen is al een oud vak dat eeuwen geleden al uitgeoefend werd.

Japke ziet nu al uit naar de 'Wereld Kant Tentoonstelling' in 2008 . Die deze keer in Groningen gehouden wordt. Kantkloswerk in al zijn gevarieerdheid en uit alle delen van de wereld zal daar te zien zijn. Ook werk van Japke zal daar te bewonderen zijn. Welk onderwerp zij voor de tentoonstelling moet maken is nog niet bekend. De groep waarin Japke meewerkt, krijgt het thema dat uitgewerkt moet worden, nog te horen.

Rien Schelhaas